

ÉVES KUTATÓI JELENTÉS MELLÉKLETE
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJ TÁMOGATÁSSAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉGRŐL

**A BIZTONSÁGPOLITIKAI GONDOLKODÁS JELLEMZŐI
MAGYARORSZÁGON AZ 1989-1999 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN, KÜLÖNÖS
TEKINTETTEL A MAGYAR HONVÉDSÉG ÁTALAKÍTÁSÁT CÉLZÓ
TÖREKVÉSEKRE**

**A magyar biztonságpolitikai gondolkodás jellemzői a NATO-csatlakozást megelőzően
(1995-1999)**

TANTÁRGYI PROGRAM

Nemzeti Közzolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar		Az oktatást végző szervezeti egység: n.a.		
Tantárgy neve és kódja: „A magyar biztonságpolitikai gondolkodás jellemzői a NATO-csatlakozást megelőzően” (1995-1999)				
Kreditérték (javaslat): 5				
Szak(ok) melyeken a tárgyat oktatják (javaslat): biztonság- és védelempolitikai szak				
Tantárgyfelelős oktató:	Dr. Németh József Lajos	Oktatók:	Dr. Németh József Lajos	
Előtanulmányi feltételek: (kóddal)				
Heti óraszámok:	Előadás:	Tantermi gyak.:	Laborgyakorlat:	Konzultáció:
2	2	0	0	heti 1 óra
Számonkérés módja (s,v,f):		kollokvium		
A tananyag				
Oktatási cél: A tantárgy elsajátítása során a hallgatók rendszerezett ismereteket szereznek a magyar biztonságpolitikai gondolkodás jellemző vonásairól a NATO csatlakozást megelőző időszakban (1995-1999). E tekintetben megismerik az adott időszak legfontosabb vonatkozó elgondolásait, azok hasonlóságait és különbségeit, valamint megismerik a csatlakozás folyamatát, annak körülményeit.				
Ütemezés (az oktatásra vonatkozóan):				
Oktatási hét				
1.	Bevezető előadás. Mi a NATO? A szervezet történetének rövid áttekintése.			
2.	A NATO a magyar biztonságpolitikai gondolkodásban a rendszerváltás előtt és alatt. Más opciók, pro és kontra.			
3.	A NATO-hoz való közeledés a '90-es évek első időszakában. „Az első találkozások” és azok tapasztalatai.			
4.	Csatlakozás a NATO PfP-hez.			
5.	Magyarország részvétele a NATO PfP-ben I.			
6.	Magyarország részvétele a NATO PfP-ben II.			
7.	Zárthelyi dolgozat.			
8.	Kormányzati (politikai) erőfeszítések a NATO társadalmi megismertetésére.			

9.	A NATO erőfeszítései a csatlakozás előkészítése érdekében.
10.	A Magyar Honvédség jellemzése a tárgyidőszakban.
11.	Társadalmi vita és népszavazás a csatlakozásról.
12.	Az állami kutatóműhelyek tevékenysége a tárgyidőszakban.
13.	Civil szervezetek tevékenysége és biztonságpolitika a tárgyidőszakban.
14.	A csatlakozás időpontja és a nemzetközi helyzet (különös tekintettel Szerbiára).
15.	A csatlakozás közvetlen eredményei, elvárások, feladatok a jövőre vonatkozóan.
16.	A félév zárása.
A pótlás módja: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó előírásai alapján.	
Részvétel: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat az óralátogatásra vonatkozó előírásainak teljesítése mérvadó az aláírás megszerzéséhez. A szemeszter során egy zárthelyi dolgozat megírása kötelező, amely egy feleletválasztós és egy esszé részből áll. Ugyancsak kötelező egy 8-10 oldalas házi dolgozat elkészítése, amelynek formai és tartalmi követelményei az első tanórákon kerülnek meghatározásra. A kurzusra vonatkozó további értékelési szempontok kialakítása tekintetében a TVSZ vonatkozó részei mérvadók.	
Irodalom:	

- HARIS T. Csaba: Rendszerváltástól az IFOR-ig, in: Új honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirata (1991-2007), L. évfolyam 3. szám 1996. március, p. 22-25.
- JUHÁSZ József és MÁRKUSZ László és TÁLAS Péter: Kinek a békéje? – Háború és béke a volt Jugoszláviában, Budapest : Zrínyi Kiadó, 2003
- JUHÁSZ József: Volt egyszer egy Jugoszlávia: a délszláv állam története, Aula Kiadó, Budapest, 1999
- KELETI György: A honvédelem, a haderőreform kérdéseiről, in: Új honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirata (1991-2007), XLIX. évfolyam 4. szám, 1995. április, p. 6-12.
- KŐSZEGVÁRI Tibor: A NATO-hoz történő csatlakozás előzményei, feltételei és feladatai, jegyzet, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Doktori Iskola, 1998
- MAKK László: A haderő átalakítása a hidegháború utáni korszak biztonsági kihívásainak tükrében: A Magyar Honvédség haderő-átalakításai a rendszerváltástól a NATO-tagságig, doktori (PhD) értekezés, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Kossuth Lajos Hadtudományi Kar Hadtudományi Doktori Iskola, 2008
- MATUS János: A NATO szervezeti felépítése, működési mechanizmusa, in: Hadtudományi tájékoztató (1992-2004), 1999. 4. sz.
- MOLNÁR István: A Magyar Köztársaság és az elfelejtett békepartnerség, in: Hadtudomány: a Magyar Hadtudományi Társaság folyóirata (1991-), XVII. évfolyam 2. szám, 2007. június, p. 31-40.
- Országgyűlés és NATO-csatlakozás, (Szerk.: Földeák Iván és Tüzes Károly), Magyar Országgyűlés, Észak-atlanti Tájékoztató Központ, 1998
- Partnerség a békéért: emlékeztető a HM Oktatási és Tudományos Tanács 1994. 03. 22-én tartott kibővített szekcióülésének tanácskozásáról, Honvédelmi Minisztérium Oktatási és Tudományos Főosztály, Honvédelmi Minisztérium, 1994
- SERES Attila: Út a NATO-ba: tanulmány a bővítésről, in: Új honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirata (1991-2007), L. évfolyam 2. szám 1996. február, p. 24-34.

- SZABÓ János: A NATO-csatlakozás előkészítésének kommunikációs stratégiájáról, in: Hadtudomány: a Magyar Hadtudományi Társaság és az MTA Hadtudományi Bizottság folyóirata, 1996. 3. sz. 40-52. p.
- SZABÓ János: Út a NATO-igenhez, in: Új honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirata (1991-2007), LII. évfolyam 7. szám 1998. július
- SZÁNTÓ Mihály, A Magyar Honvédség a rendszerváltoztatástól a NATO tagságig, egyetemi jegyzet, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, 2002, Budapest, p. 4-43.
- Tények könyve: a NATO, (Szerk.: KERESZTY András), Greger-Delacroix, 1997
- VÉGH Ferenc: A NATO felé vezető út, in: Új honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirata (1991-2007), L. évfolyam 10. szám 1996. október (1996-10-23)
- VÉGH Ferenc: NATO-tagság: a legmagasabb fokú biztonság garantálása Magyarországnak számára: in: Hadtudományi tájékoztató (1992-2004), 1999. 4. sz., 9-47. p.
- Washingtoni Szerződés, 1949. április 04.

A tárgy minőségbiztosítási módszerei: A tárgy során oktatott részelemek folyamatos monitoring révén legalább félévenként kibővülnek az aktuális kutatási eredményekkel. Az oktatók és hallgatók minőségi meglátásai beépítésre kerülnek.